

dr hab. Ewa Matkowska, prof. UWr

Profesor w Pracowni Badań nad Literaturą i Mediami,
kierownik pracowni: prof. Jacek Rzeszutnik

Zakład Literatury Niemiec po 1945 roku
tel.: +48 71 3752 867, mobil: 519 129 070
email: ewa.matkowska@uwr.edu.pl

Biogram naukowy

1990-1995: Studia na Uniwersytecie im. Ludwika Maksymiliana w Monachium (Niemcy) na kierunkach: Nowsza Literatura Niemiecka, Historia Sztuki i Niemiecki jako Język Obcy (Deutsch als Fremdsprache). Praca magisterska *Geschichte und Politik in den Romanen von Christoph Hein* pod kier. prof. Güntera Häntzschela.

1995-99: Studia doktoranckie na Uniwersytecie Wrocławskim. Praca doktorska *Geschichtsphilosophische Fragestellungen und ihre Darstellungsweisen in der DDR-Prosa der 80er Jahre* pod kier. prof. Norberta Honszy.

2000-2012: Asystent, od roku 2001 adiunkt w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Wrocławskiego w Zakładzie Literatury Niemieckiej do 1848 roku pod kier. prof. Wojciecha Kunickiego.

2007-2017: Adiunkt w Pracowni Badań nad Literaturą i Mediami, kierowanej przez prof. Jacka Rzeszutnika, w ramach Zakładu Literatury Niemieckiej po 1945. Rozprawa habilitacyjna *Propaganda w NRD. Media i literatura*.

Projekty badawcze i stypendia

2004-2006 Stypendium naukowe fundacji Alexander von Humboldt-Stiftung pod kier. prof. Hansa Dietera Zimmermanna, Technische Universität Berlin. Projekt badawczy *Literatura polska w tajnych dokumentach NRD*.

2008/2009 Pobyt studyjny w berlińskich archiwach (Archiwum Federalne, Archiwum Stasi, Archiwa Wydawnictw). Praca nad projektem habilitacyjnym *Propaganda w NRD. Media i literatura*

2011/2012 Trzymiesięczne stypendium fundacji Alexander von Humboldt-Stiftung. Projekt badawczy *Rudolf Krämer-Badoni. Schriftsteller und Publizist*, pod kier. prof. Reinera Adolphiego (Technische Universität Berlin)

Stypendystka Ludwig-Maximilians-Universität München, Alexander von Humboldt-Stiftung, DAAD, GFPS, kilkakrotna lauretka Nagrody Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego

Dydaktyka

Seminaria: Historia literatury niemieckiej do 1848, Historia literatury niemieckiej po 1945, Historia literatury austriackiej, Warsztaty literaturoznawcze.

Proseminaria: Franz Kafkas Romane, Das Unheimliche bei E.T.A. Hoffmann, Goethes Faust I und Faust II, Die Prosa von Christoph Hein, Geschichtsphilosophie in der DDR-Prosa, Propaganda in der DDR: Literatur und Medien, Literarische Künstlerbiographien, Neueste deutsche Prosa, Literatur von Dissidenten in der DDR.

Wykłady: Künstlerroman, literarische Biographie, Filmbiographie; Zensur und Propaganda in der DDR, Narrationen künstlerischer Kreativität in der Gegenwartsliteratur.

Blok zajęć: Praktyczna znajomość języka niemieckiego.

Działalność popularyzatorska w mediach

Udział w programach Radia Wrocław, Telewizji Wrocław (Wiadomości Literackie), TVP1, Telewizji Polsat, Rundfunk Berlin-Brandenburg (RBB), wywiady prowadzone na łamach dziennika „Rzeczpospolita, czasopisma „Arcana” i inne.

Konferencje naukowe

Habitus und Fremdbild in der deutschen Prosaliteratur des 19. und 20. Jahrhunderts, Obrzycko 13-16.10.2003, Referat *Die Zensur literarischer Texte in der DDR*

Nietzsche und Schopenhauer. Rezeptionsphänomene der Wendezeiten, Kudowa Zdrój 9-13.06.2004, Referat *Hintergründe der großen Nietzsche-Debatte in der DDR der 80er Jahre*

Organizacja jednodniowej międzynarodowej **sesji edukacyjno-naukowej** na temat cenzury w krajach Europy Środkowej, Europeum Wrocław 27.03.2004

Bildung. Facetten der wissenschaftlichen Kommunikation, Nysa 19- 23.10.2005. Referat *Bildung und Staat - Wilhelm von Humboldts Ideen zu einem Versuch, die Grenzen der Wirksamkeit des Staats zu bestimmen (1792)*

Udział w szkoleniu archiwalnym *Aktuelle Anforderungen an die Archive*, Monachium 7-9.09.2005. Organizator: Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur

Obraz lustracji ludzi Kościoła w mediach. Stowarzyszenie Komunikacji Społecznej Signis Polska, Warszawa 12.12. 2006. Udział w dyskusji panelowej oraz krótki referat *Lustracja Kościoła w Niemczech*

Międzynarodowa konferencja naukowa *Mass Media and Propaganda in the Making of Cold War Europe*, 11- 13 January 2007, University College Dublin. Referat *Censorship and Stasi in the GDR from the beginning of the state's existence to the building of the Berlin Wall*

Artyści a służba bezpieczeństwa. Aparat bezpieczeństwa wobec środowisk twórczych,

Instytut Pamięci Narodowej, Wrocław 19-20 kwietnia 2007, Referat: *Polscy pisarze w aktach Stasi*

Twórczość obca nam klasowo. Aparat represji wobec środowisk twórczych w okresie Polski Ludowej, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 10-12 września 2008. Referat *Jerzy Andrzejewski w systemie cenzury NRD*

XII. Kongress der Internationalen Vereinigung für Germanistik (IVG) Warszawa, 30 lipca-7 sierpnia 2010, Referat *Propaganda zum Thema Berliner Mauer und ihr Einfluss auf literarische Texte in Ost- und Westdeutschland*

Identität – Erinnerung – Fremdheit – Engagement. Entwicklungstendenzen der deutschen und polnischen Literatur nach 1989/90 (Wrocław, 7.-9. 11.2012). Referat *Rasender Feuerball der Wertlosigkeit – Botho Strauß' Blick auf Gesellschaft und Kultur nach der Wende*

Karły na ramionach olbrzymów? Kultura niemieckiego obszaru językowego w dialogu z tradycją (Warszawa, 24-25 maja 2014). Referat *Robert Schneiders „Rheintalische Trilogie” in der Tradition des Künstlerromans*

Internationale wissenschaftliche Konferenz: Der imaginierte Ort, der (un)bekannte Ort... Zur Darstellung des Raumes in der Literatur. Wrocław, 17.-18. Oktober 2014, Institut für Germanistik, Universität Wrocław Referat: *„ich war aus dem leben da draußen in den mauern da drinnen“ . Macht und Geschlecht in den Texten von Gabriele Stötzer*

Międzynarodowa konferencja naukowa Ideologiczna współpraca. Władze wobec środowisk opiniotwórczych w Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej i Niemieckiej Republice Demokratycznej, [dt. *Ideologische Zusammenarbeit VR Polen und DDR*] Referat *Struktura aparatu propagandy w NRD*. Szczecin, 18-19 listopada 2014. IPN Szczecin, Centrum Willy Brandta Wrocław

Udział w dyskusji panelowej. Makroskala w mikroskali. Enerdowskie reminiscencje w literaturze pięknej i naukowej. IV Międzynarodowe seminarium naukowe z cyklu *Deutsche Literatur und Kultur hautnah*, połączone z odczytem pisarki Brygidy Helbig-Mischewski. Wrocław, 13-14 stycznia 2015, Instytut Filologii Germańskiej UW r i Instytut Germanistyki i Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej Uniwersytetu Warszawskiego

Organizacja konferencji i udział: Międzynarodowa konferencja naukowa *Propaganda w PRL i NRD*. Tematy, instytucje, kampanie. Konferencja tłumaczona symultanicznie: polski-niemiecki. IPN Wrocław; Instytut Germanistyki UW r, Wrocław 22.-23 października 2015. Referat: *Propaganda und Literatur: „Der geteilte Himmel“ (1963) und „Stadt der Engel oder The Overcoat of Dr. Freud“ (2010) von Christa Wolf*

Ogólnopolska konferencja naukowa *Cenzura w PRL*. Instytut Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego i Polska Akademia Nauk, 27–28 października 2016 r. Warszawa. Referat *Cenzura i recepcja literatury polskiej w NRD*

Organizacja konferencji i udział: Międzynarodowa konferencja naukowa. *Jürgen Fuchs: „Sagen, was ist“ . Diktatur als grenzüberschreitende Erinnerungslandschaft*, Uniwersytet Łódzki, Instytut Germanistyki UW r, 3-5 listopada 2016, Wrocław. Referat *Anschaulichkeit in der Lyrik von Jürgen Fuchs*

Międzynarodowa konferencja naukowa *Wojna i konflikt zbrojny – media, propaganda, komunikacja*. Uniwersytet Wrocławski, 16-17 marca 2017. Referat *Kampanie i strategie propagandowe związane z budową Muru Berlińskiego*

Udział jako sprawozdawca. Międzynarodowa konferencja *Unterwegs und zurückgesehnt – Zugänge zum Werk von Helga M. Novak* (W drodze i tęsknocie za domem – wokół twórczości Helgi M. Novak), Uniwersytet Gdański, 18.-21.5.2017

Międzynarodowa konferencja naukowa *Być artystą i mówić o artyście. W kręgu problematyki artystowskiej w niemieckich i polskich tekstach kultury. Künstler sein und über den Künstler sprechen. Das Problem des Künstlertums in deutschen und polnischen Kulturtexten*, Katowice, 16-17 listopada 2017 / 16.-17. November 2017. Referat: *Von Die Widmung (1977) bis Herkunft (2014) – zum Wandel politischer und ästhetischer Positionen in Künstlergeschichten von Botho Strauß*.

Internationale wissenschaftliche Konferenz *Religiositätskonzepte im 18. und 19. Jahrhundert in der Philosophie, Literatur und Kunst*, Wrocław/Leubus 7-9.06.2019, Referat: *Kunst als Religionsvermittlerin, Kunst als Ersatzreligion. Bildbetrachtungen und Kunstgespräche in ästhetischen Texten der Romantik und ihre Rezeption in der Gegenwartsliteratur*.

Online: Konrad-Adenauer-Stiftung e.V., Saarland, *Schriftprobe. Erinnerungen zum 70. Geburtstag von Jürgen Fuchs. Lesung und Gespräch*. <https://kas-de.zoom.us/j/936493036098>, 8. 12. 2020.

Online: Konrad-Adenauer-Stiftung e.V., *Quo Vadis Polonia? Polen in Europa – Zwischen Tradition und Kulturrevolution*, <https://www.kas.de/de/web/saarland/veranstaltungen/detail/-/content/quo-vadis-polonia>, 20. 04. 2021.

Online: E.T.A. Hoffmann-Gesellschaft Bamberg, *Junge E.T.A. Hoffmann-Forschung*, 29.10.2021, udział w sesji bez referatu.

Internationale wissenschaftliche Konferenz: *Natur – Geist und Macht. Nature – Spirit and Power*. Neisse / Nysa) 23.-26. 05. 2022, Referat *Landschaftsbilder und Kunstdiskurse in der Künstlerprosa der Gegenwart*.

Publikacje

a) monografie

Matkowska Ewa, *Die unerträgliche Schwere der Geschichte. Prosa in den letzten Jahren der DDR*, Berlin 2003.

Matkowska Ewa, *System. Obywatel NRD pod nadzorem tajnych służb*, Kraków 2003.

Matkowska Ewa, *Propaganda w NRD. Media i literatura*, Wrocław 2012.

Matkowska Ewa, Polechoński Krzysztof, Rzeszotnik Jacek, *Literatura polska w tajnych dokumentach NRD: portrety i szkice*, Warszawa 2017.

Matkowska Ewa, *Künstler und Kunst. Narrationen künstlerischer Kreativität in der Gegenwartsliteratur*, Leipzig 2022.

b) redakcja książek naukowych

Propaganda w PRL i NRD. Tematy, instytucje, kampanie / Propaganda in der Volksrepublik Polen und der DDR. Themen, Institutionen, Kampagnen, red. E. Matkowska, R. Klementowski, J. Syrnyk, Wrocław–Warszawa 2019. Wydanie dwujęzyczne polsko-niemieckie.

Walther Joachim, *Kontekst konspiracyjny. Literatura i służba bezpieczeństwa w NRD*, przeł. E. Szymani, red. naukowa E. Matkowska, Warszawa 2021.

c) artykuły w czasopismach, rozdziały książek, recenzje (w kolejności od najnowszych)

Matkowska, E., Theologische Essays von Rudolf Krämer-Badoni, „Orbis Linguarum“, Vol. 54 (2020), s. 19-33.

Matkowska, E., *Propaganda i literatura: Christy Wolf „Niebo podzielone” (1963) i „Miasto Aniołów albo The Overcoat of Dr. Freud” (2010)*, [w:] *Propaganda w PRL i NRD. Tematy, instytucje, kampanie / Propaganda in der Volksrepublik Polen und der DDR. Themen, Institutionen, Kampagnen*, red. E. Matkowska, R. Klementowski, J. Syrnyk, Wrocław–Warszawa 2019, s. 289-296. Wersja niemiecka tekstu: *Propaganda und Literatur: „Der geteilte Himmel“ (1963) und „Stadt der Engel oder The Overcoat of Dr. Freud“ (2010)*, *ibidem*, s. 297-303.

Matkowska, E., *Von Die Widmung (1977) bis Herkunft (2014) - zum Wandel ästhetischer und politischer Positionen in Künstlergeschichten von Botho Strauß*, [w:] *Facetten des Künstler(tums)s in Literatur und Kultur : Studien und Aufsätze / Nina Nowara-Matusik (Hrsg.)*, Berlin : Peter Lang Publishing Group, 2019, s. 205-217.

Latkowska, M., Matkowska E. unter Beteiligung von Zehrer E. M., *Nachwort*, [w:] Rachowski, Utz: *Die Lichter, die wir selbst entzündeten: Essays - Reden - Portraits. Briefe aus dem Gefängnis*, München: P [and] L Edition, 2019, s. 249-259.

Matkowska, E., Hasła słownikowe „Antyfaszyzm”, „Mur berliński”, „Urząd Gaucka”, „Stasi”, „Pinakoteki”, [w:] *Słownik współczesnej kultury krajów języka niemieckiego*, Tom I, pod red. Krzysztofa Ruchniewicza i Marka Zybury, Poznań 2019.

Matkowska, E., Stasi a literatura, Stasi w literaturze : ujęcie z perspektywy blisko trzech dekad dostępnych archiwów służby bezpieczeństwa NRD, „Orbis Linguarum”, Vol. 49, 2018, s. 269-282.

Matkowska, E., *Anschaulichkeit in der Lyrik von Jürgen Fuchs: „Tagesnotizen“ (1979)*, [w:] *Sagen, was ist! Jürgen Fuchs zwischen Interpretation, Forschung und Kritik*, hrsg. v. Ernest Kuczyński, Dresden, Wrocław 2017, s. 213-234.

Matkowska, E., *Kampanie i strategie propagandowe towarzyszące budowie muru*

berlińskiego, [w:] *Medialne i propagandowe oblicza wojny*. „Oblicza komunikacji” 9/2016, s. 95-109.

Matkowska, E., *„ich war aus dem leben da draußen in den mauern da drinnen”. Raum - Macht - Geschlecht in den Texten von Gabriele Stötzer*, [w:] *Der imaginierte Ort, der (un)bekannte Ort: zur Darstellung des Raumes in der Literatur*, hrsg. v. Anna Gajdis, Monika Mańczyk-Krygiel, Bern [et al] : Peter Lang, 2016. („Jahrbuch für Internationale Germanistik”. Reihe A: Kongressberichte; Bd. 124), s. 341-348.

Matkowska, E., *Struktura aparatu propagandy w NRD*, [w:] *Ideologiczna współpraca : władze wobec środowisk opiniotwórczych w PRL i NRD*, pod red. Sebastiana Ligarskiego, Krzysztofa Ruchniewicza, Dariusza Wojtaszyna, Wrocław: Oficyna Wydawnicza ATUT - Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2016, (NRD: Polityka - Społeczeństwo - Kultura), s. 35-55.

Matkowska, E.; Polechoński, K., *Literatura polska w dokumentach cenzury NRD. „Manipulacja” Iredyńskiego*, „Orbis Linguarum”, Vol. 44, 2016, s. 301-315.

Matkowska, E.; Polechoński, K., *Hłasko w komunistycznych Niemczech*, „ARCANA”, nr 131, 2016.

Matkowska, E., *„Gegen die Totalherrschaft der Gegenwart” – Literarische Tradition im Werk von Botho Strauß nach der Wende*, [w:] Gansel C., Joch M., Wolting M. (Hrsg.): *Zwischen Erinnerung und Fremdheit. Entwicklungen der deutschen und polnischen Literatur nach 1989*, Göttingen 2015, s. 365-378.

Matkowska, E., *Christoph Heins Romane vor und nach der Wende*, [w:] *Erzählen zwischen geschichtlicher Spurensuche und Zeitgenossenschaft: Aufsätze zur neueren deutschen Literatur*, hrsg. v. Edward Białek, Monika Wolting, Dresden : Neisse Verlag, 2015. (Beihefte zum Orbis Linguarum ; Bd. 111), s. 185-199.

Matkowska, E., *Robert Schneiders "Rheintalische Trilogie" in der Tradition des Künstlerromans*, [w:] *Karły na ramionach olbrzymów? : kultura niemieckiego obszaru językowego w dialogu z tradycją*, t. 1, red. Katarzyna Grzywka-Kolago, Lech Kolago, Maciej Jędrzejewski, Robert Małecki, Warszawa : Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, 2015, s. 217-223.

Matkowska, E., *Künstlerroman – historia i perspektyw gatunku*, „Orbis Linguarum”, Vol. 42 (2015), s. 327-336.

Matkowska, E., *Posłowie*, [w:] Rachowski, Utz, *Miss Zuki czyli Ameryka jest całkiem blisko*, red. E. Matkowska, przeł. E. Szymani, Wrocław: Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2015, s. 89-98.

Matkowska, E., *Bodo Kirchoff: Die Liebe in groben Zügen. Frankfurt a.M., 2012; Rainald Goetz: Johann Holtrop: Abriss der Gesellschaft. Berlin, 2012*, „Orbis Linguarum”, Vol. 39 (2013), s. 476-478.

Matkowska, E., *Biographien E.T.A. Hoffmanns - Überlegungen zur Gattung der literarischen Lebensbeschreibung*, „Orbis Linguarum, Vol. 40 (2014), s. 99-106.

Matkowska, E.: *Christoph Hein: Weiskerns Nachlass. Frankfurt a.M., 2011*, „Orbis Linguarum”, Vol. 37 (2011), s. 547-549.

Matkowska, E., *Jerzy Andrzejewski w systemie cenzury NRD*, [w:] *Artyści władzy, władze artystom*, red. A. Chojnowski, S. Ligarski, Warszawa 2010, s. 200-212.

Matkowska, E., *Propaganda in der DDR – Aspekte*, [w:] *Breslau und die Welt. Festschrift für Prof. Dr. Irena Światłowska-Prędotą*, red. W. Kunicki, J. Rzeszutnik, E. Tomiczek, Wrocław 2009, s. 665-672.

Brzechczyn K., Ligarski S., Matkowska E., *Próby pacyfikacji*, [w:] *Twórczość obca nam klasowo. Aparat represji wobec środowiska literackiego 1956-1990*, Warszawa 2009, s. 509-762.

Matkowska, E., *Polscy pisarze w aktach Stasi*, [w:] *Artyści a służba bezpieczeństwa. Aparat bezpieczeństwa wobec środowisk twórczych*, red. R. Klementowski, S. Ligarski, Wrocław 2008, s. 51-67.

Matkowska, E., Polechoński, K., „*Wszyscy niezależnie od siebie doszli do przekonania, że opowiadania te nie powinny zostać wydane*”. *Tadeusz Borowski w NRD*, „Arcana” 2007, nr 2/3 (74/75) (2007), s. 106-127.

Matkowska, E., Polechoński, K., *Tadeusz Borowski i jego twórczość w NRD*, „Orbis Linguarum”, Vol. 31 (2007), s. 329-346.

Matkowska, E., *Bildung und Staat - Wilhelm von Humboldts „Ideen zu einem Versuch, die Gränzen der Wirksamkeit des Staats zu bestimmen“ (1792)*, [w:] *Bildung. Facetten der wissenschaftlichen Kommunikation*, red. M. Witt, W. Kunicki, Nysa, Wrocław 2007, s. 117-122.

Matkowska, E., *M. Westdickenberg: Die Diktatur des anständigen Buches. Das Zensursystem der DDR für belletristische Prosaliteratur in den sechziger Jahren*, „Germanistische Studien“, nr 2 (2006), s. 46-49.

Matkowska, E., *Es ging nicht um Nietzsche. Hintergründe der großen Nietzsche-Debatte in der DDR der 80er Jahre*, [w:] *Nietzsche und Schopenhauer. Rezeptionsphänomene der Wendezeiten*, red. M. Kopij, W. Kunicki, Leipzig 2006, s. 169-186.

Matkowska, E., *Die Zensur literarischer Texte in der DDR*, [w:] *Habitus und Fremdbild in der deutschen Prosaliteratur des 19. und 20. Jahrhunderts*, red. E. Pytel-Bartnik, M. Wojtczak, Frankfurt a.M. 2006. („Posener Beiträge zur Germanistik“, Band 11), s. 63-68.

Matkowska E., *Basil Kerski, Andrzej Kotula, Kazimierz Wóycicki (Hg.): Zwangsverordnete Freundschaft. Die Beziehungen zwischen der DDR und Polen 1949-1990*, Osnabrück, 2003, „Germanistische Studien“, nr 1 (2005), s. 46-49.

Matkowska, E., „*Insel verleugneter Zeit*” oder verdrängte Geschichte: *Erhart Kästerns Griechenland-Bücher*, [w:] *Weiter schreiben, wieder schreiben: deutschsprachige Literatur der fünfziger Jahre. Festschrift für Günter Häntzschel* red. A. Hummel [et al.], München 2004, s. 143-156.

Matkowska E., *Die Kommunistische Internationale. Personen, Apparate, Strukturen*, „Germanistische Studien“, nr 2 (2004), s. 81-82. Internationale wissenschaftliche Konferenz in Hannover 28.-30. April 2004 [sprawozdanie z konferencji]

Matkowska, E., *Mity o aktach Stasi*, „Dolnośląskie Ścieżki”, nr 6 (2003), s. 67-71.

Matkowska E., Polechoński K., *Jerzy Putrament i Związek Literatów Polskich w dokumentach Stasi 1980-1986*, „Arcana”, nr 4/5 (2002), s. 148-164.

Matkowska E., *Nasza historia w dokumentach tajnych służb PRL i NRD, rec. pracy: Drogi do niepodległości 1944-1956/1980-1986: nieznanne źródła do dziejów najnowszych Polski, wstęp, wybór i oprac. T. Balbus, Ł. Kamiński i in.; pod red. Wojciecha Wrzesińskiego, Wrocław 2001*, „Arcana”, nr. 2 (2002), s. 182-190.

Matkowska, E., *Syndrom ofiar Stasi : metody destrukcji stosowane w więziennictwie NRD*, „Arcana”, nr. 4-5 (2002), s. 165-172.

Matkowska E., *Denuncjacja w XX wieku, rec. pracy: Sauerland, K., 30 Silberlinge : Denunziation - Gegenwart und Geschichte*, Berlin 2000 , „Arcana”, nr 3 (2001), s. 185-189.

Matkowska, E. *Pisarze i cześci (Stasi i literatura w NRD)*, „Arcana”, nr 4 (2000), s. 155-162.

Matkowska, E., *Psychologia w działaniach operacyjnych Stasi*, „Arcana”, nr 6 (2000), s. 91-103.

d) redakcja przekładów literackich

Rachowski, Utz, *Miss Zuki czyli Ameryka jest całkiem blisko*, przeł. Ewa Szymani, wstęp Adam Zagajewski, red. Ewa Matkowska, Wrocław: Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2015.

Rachowski, Utz, *Targ łakoci*, przeł. Ewa Szymani, red. Ewa Matkowska, posłowie Wojciech Kunicki i Ewa Szymani, Wrocław: Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2017.

Rachowski, Utz, *Die Dinge, die ich vergaß. Gedichte aus fünf Jahrzehnten*, wybór Ewa Matkowska, Lyz Pfister, P&L Edition von Bookspot Verlag, München 2018.

e) wybrane przekłady

Współczesna historiografia a badania nad Stasi: osobna niemiecka droga rozliczenia z przeszłością / Jens Gieseke ; tł. z niem. Ewa Matkowska. „Pamięć i Sprawiedliwość”, biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Instytutu Pamięci Narodowej. 2005, [nr] 1, s. 341-353.

Ściganie zbrodni narodowosocjalistycznych w NRD na przykładzie Ministerstwa Bezpieczeństwa Państwowego: opis przypadków / Henry Leide ; tł. Ewa Matkowska. „Pamięć i Sprawiedliwość”, biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Instytutu Pamięci Narodowej. 2012, [nr] 2, s. 437-451.

Spiskowa teoria AIDS: Ministerstwo Bezpieczeństwa Państwowego a kampania dezinformacyjna KGB na temat AIDS = Die AIDS-Verschworungstheorie: Das Ministerium für Staatssicherheit und die AIDS-Desinformationskampagne des KGB/ Douglas Selvage; przełożyła Ewa Matkowska. W: Propaganda w PRL i NRD : tematy - instytucje - kampanie = Propaganda in der Volksrepublik Polen und der DDR : Themen - Institutionen - Kampagnen. s. 97-114.

Reakcje SED na tzw. pierwszy proces oświęcimski we Frankfurcie nad Menem, rola Ministerstwa Bezpieczeństwa Państwowego i postępowanie wobec sprawców we własnym kraju = Die Reaktionem der SED auf den 1. Auschwitz-Prozess in Frankfurt am Main, die Rolle des MfS und der Umgang mit den Tätern im eigenen Land / Henry Leide; przełożyła Ewa Matkowska. W: Propaganda w PRL i NRD : tematy - instytucje - kampanie = Propaganda in der Volksrepublik Polen und der DDR : Themen - Institutionen - Kampagnen. s. 115-136

Propaganda a opinia publiczna w "półzamkniętym" społeczeństwie NRD = Propaganda und öffentliche Meinung in der halb geschlossenen Gesellschaft der DDR / Jens Gieseke; przełożyła Ewa Matkowska. W: Propaganda w PRL i NRD : tematy - instytucje - kampanie = Propaganda in der Volksrepublik Polen und der DDR : Themen - Institutionen - Kampagnen. s. 31-54